

**ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ: Προώθηση της Διαμορφωτικής Αξιολόγησης του
Μαθητή: Από τη Θεωρία στην Πολιτική και Πρακτική**

*(Promoting Formative Assessment: From Theory to Policy and
Practice - FORMAS)*

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ 3 – ΟΜΑΔΑ Γ

10 Δεκεμβρίου 2019

Λεωνίδα Κυριακίδης

Γιάννης Ιωάννου

Μαργαρίτα Χριστοφορίδου

Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση (ανακοίνωση) δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

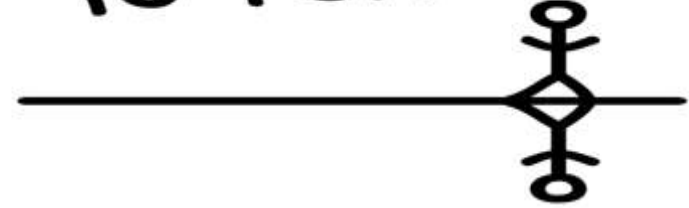
Erasmus+

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Take time
to reflect

Στην ομάδα σας, συζητήστε την εμπειρία σας με τις ενέργειες/δράσεις που έχετε δοκιμάσει για να **εφαρμόσετε έτερο/αυτό-αξιολόγηση στην τάξη σας και να αναγνωρίσετε τις διαφοροποιημένες ανάγκες των μαθητών σας**. Λάβετε υπόψη τα πιο κάτω:

- ❖ Έχετε εντάξει δραστηριότητες έτερο/αυτό-αξιολόγησης; Εάν ναι, περιγράψτε. Εάν όχι, γιατί;
- ❖ Πώς προσπαθήσατε να ενθαρρύνετε τους μαθητές να αναλάβουν την ευθύνη για τη μάθησή τους κατά τη διαδικασία της αξιολόγησης; Ποια ήταν η αντίδρασή τους;
- ❖ Έχετε εντοπίσει τις διαφορές μεταξύ των μαθητών σας σε σχέση με την αυτό-αξιολόγηση; Σε ποιες πτυχές διαφέρουν και πώς αυτές επηρεάζουν τη μάθησή τους αλλά και τη διδασκαλία σας;

Στην προηγούμενη συνάντηση:

- ✓ Βασικά βήματα για εισαγωγή της έτερο/αυτό-αξιολόγησης
- ✓ Διαφοροποίηση στην αξιολόγηση

Σήμερα:

- ✓ Διαφορετικοί τύποι δραστηριοτήτων αυτό-αξιολόγησης
- ✓ Αξιολόγηση της ομαδικής εργασίας

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Με την ολοκλήρωση της συνάντησης αναμένεται να είσαστε σε θέση να:

- 1) Εισάγετε διαφορετικούς τύπους δραστηριοτήτων αυτό-αξιολόγησης στην τάξη σας
- 2) Αξιολογείτε αποτελεσματικά την ομαδική εργασία

Συζήτηση στην ομάδα

1. Τι είδους δραστηριότητες αυτό-αξιολόγησης έχετε εφαρμόσει μέχρι τώρα;
2. Ήταν αυτές αποτελεσματικές για να βοηθήσουν τους μαθητές να αξιολογήσουν τη μάθησή τους;
3. Αντιμετώπισατε τυχόν προκλήσεις κατά την εφαρμογή τους; Εάν ναι, πώς αντιδράσατε;

Εισαγωγή δραστηριοτήτων αυτό-αξιολόγησης διαφορετικού τύπου

A) Έλεγχος κατανόησης

B) Έλεγχος επίτευξης κριτηρίων επιτυχίας

Γ) Αναστοχασμός για τη μάθηση

A) Έλεγχος κατανόησης

- Οι στρατηγικές για τον έλεγχο της κατανόησης είναι πιο αποτελεσματικές όταν χρησιμοποιούνται σε μια τάξη όπου οι μαθητές αισθάνονται άνετοι να εκφράσουν μια ανησυχία και να παραδεχτούν ότι δεν έχουν καταλάβει κάτι.
- Πρέπει όμως να βεβαιωθούμε ότι αν το παραδεχτούν και ζητήσουν βοήθεια τότε εμείς θα δώσουμε τη βοήθεια που υποσχεθήκαμε!
- Όσοι μαθητές κατάφεραν να επιτύχουν ένα στόχο (με βάση την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού) και δήλωσαν την κατανόησή τους, μπορούν να αξιοποιηθούν για να βοηθήσουν άλλους.

A) Έλεγχος κατανόησης

ΦΩΤΑ ΤΡΟΧΑΙΑΣ

ΛΙΣΤΑ 3-2-1

Πώς πάμε;

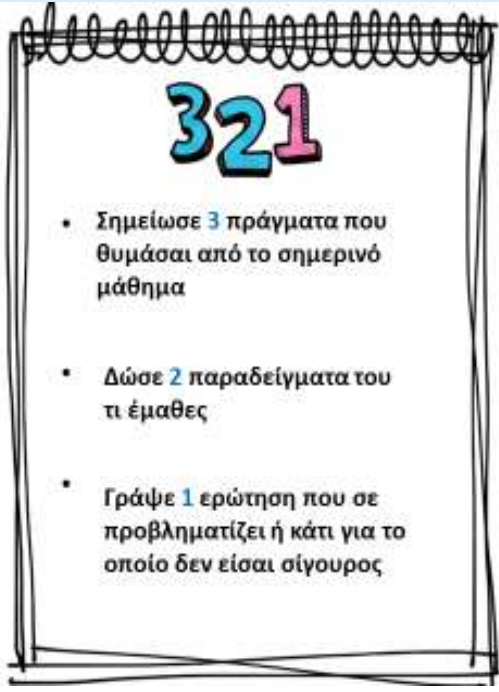
Δεν έχω ερωτήσεις. Μπορώ εξηγήσω και σε άλλους το συγκεκριμένο θέμα

Νομίζω ότι είμαι εντάξει. Έχω κάποιες απορίες ακόμη για το συγκεκριμένο θέμα/Χρειάζομαι περισσότερη εξάσκηση

Έχω πολλές απορίες. Χρειάζομαι και άλλη βοήθεια.

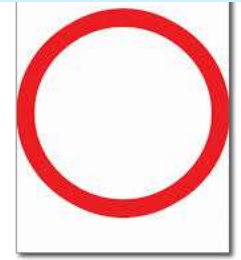
Δεν έχω καταλάβει. Χρειάζομαι περισσότερη βοήθεια

Νομίζω ότι έχω καταλάβει σωστά, χρειάζομαι όμως λίγη βοήθεια

Έχω καταλάβει και μπορώ να το δοκιμάσω μόνος/η μου

ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣ

ΚΟΚΚΙΝΗ/ΠΡΑΣΙΝΗ ΚΑΡΤΑ

B) Έλεγχος επίτευξης κριτηρίων επιτυχίας

Τα κριτήρια επιτυχίας:

- είναι δείκτες που τόσο ο εκπαιδευτικός όσο και οι μαθητές μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να εξετάσουν εάν οι μαθητές έχουν πράγματι επιτύχει έναν στόχο.
- πρέπει να είναι σαφείς περιγραφές της μαθησιακής απόδοσης που θα επιδείξουν οι μαθητές αν έχουν επιτύχει τον στόχο.
- Ο μαθητής πρέπει να γνωρίζει πότε μια εργασία είναι ποιοτική και να έχει συγκεκριμένα κριτήρια που θα τον βοηθήσουν να αξιολογήσει την εργασία του.
- Μπορεί να αναφέρονται στο αποτέλεσμα ή / και στη διαδικασία που αναμένεται να ακολουθηθεί.
- Είναι ένα εξαιρετικά χρήσιμο εργαλείο για τους μαθητές, αφού τους βοηθά να αναγνωρίσουν πού βρίσκονται στη μάθησή τους και να διευκρινίσουν από μόνοι τους ποια μέτρα πρέπει να λάβουν για να βελτιωθούν.

B) Έλεγχος επίτευξης κριτηρίων επιτυχίας

- Οι λίστες ελέγχου και οι κλίμακες διαβαθμισμένων κριτηρίων (**rubrics**) είναι εργαλεία που καθορίζουν συγκεκριμένα κριτήρια.
- Επιτρέπουν σε εκπαιδευτικούς και μαθητές να συλλέγουν πληροφορίες και να εξετάζουν τι γνωρίζουν και μπορούν να κάνουν οι μαθητές σε σχέση με τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.
- Αποτελούν ένα συστηματικό μέσο συλλογής δεδομένων σχετικά με συγκεκριμένες συμπεριφορές, γνώσεις και δεξιότητες.
- Τονίζουν αυτό που θεωρούμε σημαντικό για τη μάθηση
- Διευκρινίζουν τα κριτήρια για να επιτευχθεί συνέπεια στην αξιολόγηση.

Λίστες ελέγχου (Checklist)

- Οι **λίστες ελέγχου**, είναι συνήθως σε μορφή ναι/όχι σε σχέση με την επίδοση του μαθητή βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων
- Θυμίζουν διακόπτη: *το φως είναι είτε κλειστό είτε αναμμένο...*
- Μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να καταγράψουμε παρατηρήσεις για ένα άτομο, μία ομάδα, ή ολόκληρη την τάξη.
- Δίνεται περισσότερη έμφαση στο αποτέλεσμα παρά στη διαδικασία ή στην ποιότητα της εργασίας.

Κλίμακες διαβαθμισμένων κριτηρίων/Ρούμπρικες (Rubrics)

- Οι ρούμπρικες χρησιμοποιούν μια σειρά κριτηρίων για την αξιολόγηση της απόδοσης ενός μαθητή. Αποτελούνται από μία σταθερή κλίμακα μέτρησης και μια λεπτομερή περιγραφή των χαρακτηριστικών για κάθε επίπεδο απόδοσης.
- Αυτές οι περιγραφές επικεντρώνονται κυρίως στην ποιότητα του προϊόντος ή της απόδοσης και όχι στην ποσότητα.
- Επιτρέπουν επίσης στους μαθητές να δουν τα στάδια εξέλιξης προς την πορεία κατάκτησης των γνώσεων και των δεξιοτήτων.

ΟΛΙΣΤΙΚΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ

Γ) Αναστοχασμός για τη Μάθηση

- Αναστοχαστικό Ημερολόγιο
- Ερωτήσεις αναστοχασμού (προφορικά/γραπτά)

**Ζητούσα βοήθεια αν την
χρειαζόμουν;**

**Έλεγα ξανά τη δουλειά μου για πιθανά
λάθη;**

**Αφιέρωσα ικανοποιητικό χρόνο για
να έχω ένα ποιοτικό αποτέλεσμα;**

**Τι είναι το πιο σημαντικό πράγμα που
έμαθα σήμερα;**

**Τι θα έκανα διαφορετικό αν έπρεπε
να ασχοληθώ με το ίδιο
πρόβλημα/ζητούμενο ξανά;**

**Πώς μπορώ να χρησιμοποιήσω αυτό
που έμαθα σήμερα στο μέλλον;**

**Πώς αξιοποίησα την ανατροφοδότηση που
μου δόθηκε σήμερα;**

Τι με βοηθά να μάθω;

Συζήτηση στην ομάδα

1. Έχετε χρησιμοποιήσει ποτέ κάποια από αυτές τις στρατηγικές;
2. Θεωρείτε ότι είναι κατάλληλες για μαθητές Γυμνασίου;
3. Πώς μπορείτε να βεβαιωθείτε ότι αυτές οι στρατηγικές προωθούν τον διαμορφωτικό και όχι τον συγκριτικό σκοπό;

Συζήτηση στην ομάδα

1. Χρησιμοποιείτε την ομαδική εργασία στη διδασκαλία σας; Πόσο συχνά;
2. Πώς αξιολογείτε την ομαδική εργασία;
3. Κατά την άποψή σας, ποια είναι τα χαρακτηριστικά της αποτελεσματικής ομαδικής εργασίας στα μαθηματικά;

Πότε χρησιμοποιώ ομαδική εργασία

Σκέφτομαι την εφαρμογή ομαδικής εργασίας όταν πληρούνται ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα κριτήρια:

- Ο στόχος της μάθησης επιτυγχάνεται καλύτερα μέσω της αλληλεπίδρασης/συνεργασίας των μαθητών
- η εργασία μπορεί να γίνει μόνο ομαδικά
- η εργασία είναι πολύ μεγάλη ή πολύπλοκη για ένα άτομο
- οι περιορισμοί των πόρων/μέσων απαιτούν ομαδική εργασία (περιορισμένος εξοπλισμός κ.λπ.)

Εισηγήσεις για αξιολόγηση της ομαδικής εργασίας

- Αξιολογώ τη διαδικασία ιδιαίτερα τις δεξιότητες συνεργασίας τους, όχι μόνο το τελικό προϊόν/αποτέλεσμα
- Ζητώ από τους μαθητές να αξιολογήσουν τη δική τους συμβολή στην ομάδα.
- Κρατώ τα άτομα της ομάδας ξεχωριστά υπόλογα για την εργασία
- Αξιολογώ την ατομική, καθώς και την ομαδική, μάθηση και απόδοση
- Έχω σαφή κριτήρια αξιολόγησης
- Παρατηρώ όταν η ομάδα εργάζεται και παρέχω εποικοδομητική ανατροφοδότηση τόσο ως προς την **απόδοση** σε σχέση με την εργασία όσο και **τον τρόπο λειτουργίας** της ομάδας
- Ζητώ από τους μαθητές να αξιολογήσουν τη δυναμική της ομάδας τους και τη συνεισφορά των συμμαθητών τους
- Χρησιμοποιώ λίστες ελέγχου/ρούμπρικες αξιολόγησης όταν είναι δυνατόν. Εάν χρησιμοποιηθούν είναι καλό αυτές να κοινοποιούνται στους μαθητές από την αρχή.

Δραστηριότητα Εφαρμογής – Αξιολόγηση Ομαδικής Εργασίας (Γ3α)

1. Εργαστείτε ατομικά για να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα για να δείξετε πώς θα οργανώνετε μια ομαδική εργασία για να αξιολογήσετε τον καθορισμένο στόχο. Ο πίνακας αναφέρεται στις κύριες αποφάσεις που πρέπει να λαμβάνονται κατά την ανάθεση μιας ομαδικής εργασίας.
2. Στη συνέχεια, στην ομάδα σας συζητήστε τις αποφάσεις σας. Εξηγήστε τις αποφάσεις σας στην ομάδα και ανταλλάξτε σχόλια.
3. Με βάση τη συζήτηση στην ομάδα, θα αλλάζατε κάτι; Γιατί;

Συνδέοντας την έτερο-αξιολόγηση με την ομαδική εργασία

Η έτερο-αξιολόγηση στην ομαδική εργασία έχει τη δυνατότητα να:

- Συμβάλλει στην ομαδική μάθηση, στην ανάπτυξη κοινών αντιλήψεων και στην αίσθηση λογοδότησης / ανάληψης ευθύνης για τη μάθηση του άλλου
- Ενθαρρύνει την πλήρη συμμετοχή τους στην ομαδική εργασία
- Συμβάλλει στο να αντιληφθούν καλύτερα οι μαθητές τι είναι δίκαιο αφού αξιολογούνται οι ατομικές συνεισφορές των μαθητών στην ομαδική εργασία
- Επιτρέπει στους μαθητές να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους για συνεργασία, διαπραγμάτευση (τεκμηρίωση, αιτιολόγηση) και, ενδεχομένως, την προληπτική διαχείριση των συγκρούσεων.

Συνδέοντας την έτερο-αξιολόγηση με την ομαδική εργασία

Τα κριτήρια για την έτερο-αξιολόγηση της ομαδικής εργασίας συνήθως αναφέρονται σε πτυχές των συμπεριφορών των μαθητών που συμβάλλουν σε θετικές εμπειρίες ομαδικής εργασίας:

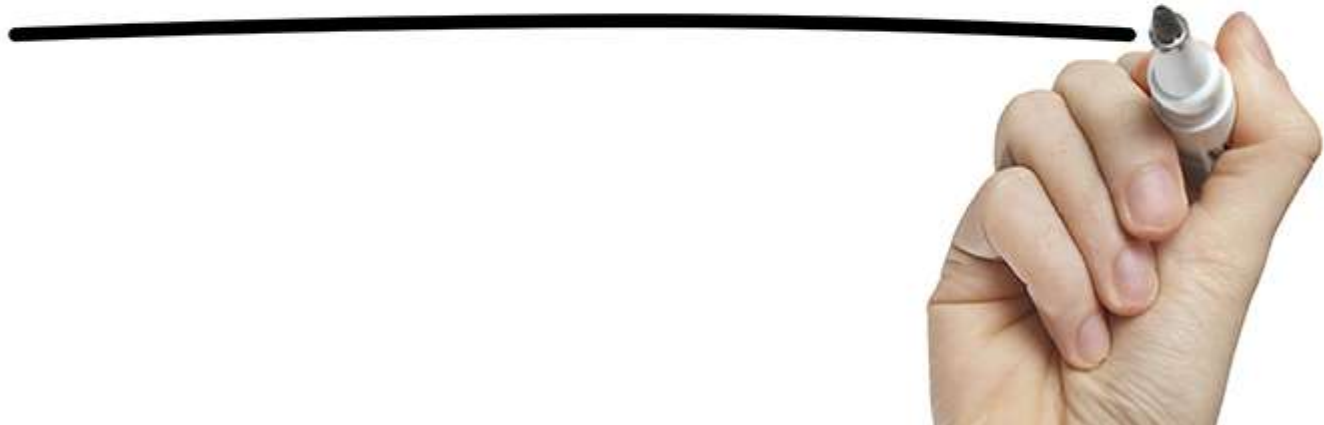
- παρουσία (συμμετοχή, ανεξαρτησία).
- συνεισφορά (ποσότητα και αξία της συνεισφοράς στη συλλογική προσπάθεια).
- συνεργατικές δεξιότητες (συνεργασία, αναζήτηση βοήθειας εντός της ομάδας όταν χρειάζεται, ικανότητα να θέσει / να εργαστεί προς την επίτευξη των στόχων ομάδας).
- επικοινωνία (άμεση, σταθερή, εποικοδομητική).

Δραστηριότητα Εφαρμογής- Αξιολόγηση της ομαδικής εργασίας μέσω μίας ρούμπρικας έτερο-αξιολόγησης (Γ3β)

1. Μελετήστε την κλίμακα διαβαθμισμένων κριτηρίων (ρούμπρικα) έτερο-αξιολόγησης που δίνεται. Η κλίμακα έχει σχεδιαστεί για να βοηθά τους μαθητές να αξιολογούν τους συμμαθητές τους κατά τη διάρκεια της ομαδικής εργασίας.
2. Εργαστείτε στις ομάδες σας για να αξιολογήσετε την κλίμακα με βάση την εμπειρία σας και το περιεχόμενο των τελευταίων 3 συναντήσεων.
3. Έχετε εισηγήσεις για αλλαγές/ βελτιώσεις;

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

Αναθεώρηση του ατομικού σχεδίου
δράσης για βελτίωση

- Στην αρχή της συνάντησης αναστοχαστήκατε σχετικά με την εμπειρία σας στην εφαρμογή του σχεδίου δράσης σας και συζητήσατε την εμπειρία σας στην ομάδα σας.
- Βάσει αυτού του προβληματισμού και του νέου περιεχομένου που παρουσιάστηκε σήμερα, προσαρμόστε το σχέδιο δράσης σας.
 - ✓ Αφαιρέστε τις ενέργειες τις οποίες δυσκολεύεστε να εφαρμόσετε ή / και θεωρήσατε αναποτελεσματικές
 - ✓ Συνεχίστε τις ενέργειες που ήταν χρήσιμες και ήταν εύκολο να εφαρμοστούν
 - ✓ Προσθέστε νέες ενέργειες που σχετίζονται με τους στόχους αυτής συνάντησης
- Μπορείτε να αξιοποιήσετε το δειγματικό σχέδιο δράσης που δόθηκε κατά τη διάρκεια της 2ης συνάντησης

Μέχρι την επόμενη συνάντηση :

- Εφαρμόζω τις δράσεις που συμπεριέλαβα στο σχέδιο δράσης μου

**Επόμενη συνάντηση:
13 Φεβρουαρίου 2020, 09:00- 11:30**

Σας ευχαριστούμε για το χρόνο σας!

Στοιχεία Επικοινωνίας:

1. Λεωνίδα Κυριακίδης

Πανεπιστήμιο Κύπρου, Τμήμα Επιστημών της Αγωγής
Δράμας 11-13, Κτίριο Θεοφανίδη, 5ος όροφος, Λευκωσία 1077
Τηλ.: 22892947, Email: kyriakid@ucy.ac.cy

2. Γιάννης Ιωάννου

Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας
Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, Μονάδα Εκπαιδευτικού
Προγραμματισμού, ΕΜΕ Μαθηματικών.
Τηλ.: 22 800641, Email: ioioannou@schools.ac.cy

3. Μαργαρίτα Χριστοφορίδου

Email: margo.chr@gmail.com

**Επόμενη συνάντηση:
13 Φεβρουαρίου 2020, 09:00- 11:30**